

Udělá za vás strojový překlad domácí úkol?

Ondřej Bojar

bojar@ufal.mff.cuni.cz

Ústav formální a aplikované lingvistiky

Matematicko-fyzikální fakulta

Univerzita Karlova v Praze

Obsah prezentace

- Úvod do strojového překladu:
  - Motivace k překladu.
  - Obtížnost překladu.
- Podrobněji: Dva přístupy k překladu.
  - Frázový překlad a jeho problémy.
  - Hlubkový překlad a jeho problémy.
- Ještě podrobněji: (slidy anglicky)
  - Co dělá překlad *statistickým*.
  - Formální definice, Bayesův zákon.
  - Stavový prostor částečných hypotéz.
- Proč studovat na MFF (a ÚFALu).

Strojový překlad je lákavý

Strojový překlad (machine translation, MT) zajímavý akademicky, komerčně i pro uživatele:

- Hřiště pro testování užitečnosti mnoha dílčích nástrojů zpracování jazyka.
- EU utrácí ročně 1 000 000 000 eur za překlady.
- USA investuje do překladu pro účely rozvědky.
- Automatický překlad umožňuje využít texty z webu bez ohledu na zdrojový jazyk.

布拉格城市公共交通包括：城市火车、地铁、有轨电车、公共汽车。地铁一共有A、B、C三条线，纵横交错贯穿整个布拉格，三条地铁线在市中心都可以互相交错转换。

布拉格城市公共交通包括：城市火车、地铁、有轨电车、公共汽车。地铁一共有A、B、C三条线，纵横交错贯穿整个布拉格，三条地铁线在市中心都可以互相交错转换。

Prague city public transport, including: City train, subway, rail trams, buses. Metro, a total of A, B, C three lines, criss-cross throughout Prague, three subway lines cross each other in the city center can be converted.

布拉格城市公共交通包括：城市火车、地铁、有轨电车、公共汽车。地铁一共有A、B、C三条线，纵横交错贯穿整个布拉格，三条地铁线在市中心都可以互相交错转换。

Prague city public transport, including: City train, subway, rail trams, buses. Metro, a total of A, B, C three lines, criss-cross throughout Prague, three subway lines cross each other in the city center can be converted.

Praha městská hromadná doprava, včetně: městský vlak, metro, tramvaj, autobus. Metro, celkem A, B, C tři řádky, křížem krážem po celé Praze, tři linky metra kříží v centru města může být převeden.

Proč je překlad těžký?

- Víceznačnost a význam slov.
- Cílový slovní tvar.
- Pořádek slov (tj. i vzdálenost mezi slovy).
- Negace.
- Zájmena.
- Idiomatická spojení.

Víceznačnost a význam slov

Time flies like an arrow.

Víceznačnost a význam slov

Time flies like an arrow.

Spal celou Petkevičovu přednášku.

Ženu holí stroj.

Víceznačnost a význam slov

Time flies like an arrow.

Spal celou Petkevičovu přednášku.

Ženu holí stroj.

Slovníková hesla na tom nejsou lépe:

kniha účetní, napětí dovolené, plán prací, tři prdele

Víceznačnost a význam slov

Time flies like an arrow.

Spal celou Petkevičovu přednášku.

Ženu holí stroj.

Slovníková hesla na tom nejsou lépe:

kniha účetní, napětí dovolené, plán prací, tři prdele

Reálný příklad:

SRC One tap and the machine issues a slip with a number.

REF Jedno ťuknutí a ze stroje vyjede papírek s číslem.

Moses 1 Z jednoho kohoutku a stroj vydá složenky s číslem.

Moses 2 Jeden úder a stroj vydá složenky s číslem.

Google Jedním klepnutím a stroj problémy skluzu s číslem.

Cílový slovní tvar

Časy:

- Angličtina má předpřítomný čas pro nedávnou minulost.
- Španělština má dvě varianty minulého času: pro určitý čas v minulosti a pro neznámý čas v minulosti.

Pády, rody, ...:

- Čeština má 7 pádů, 3 čísla a 4 rody:

The *cat* is on the mat. → kočka

He saw a *cat*. → kočku

He saw a dog with a *cat*. → kočkou

He talked about a *cat*. → kočce

⇒ Při překladu nutno vybrat správný tvar.

Pořádek slov

- Anglicky: subject-verb-object (SVO)
- Japonsky: subject-object-verb (SOV)

IBM bought Lotus.

IBM Lotus bought.

Reporters said IBM bought Lotus.

Reporters IBM Lotus bought said.

- Německy: Satzklammer (SV_1OV_2 , OV_1SV_2)

Die Satzklammer oder Klammerform **stellt** den typischen Satzbau der deutschen Sprache **dar**.

- Kombinatorická exploze možností, nestihneme probrat všechny.

- Francouzská negace je *okolo* slovesa:
Je ne parle pas français.
- Česká negace bývá zdvojená:
Nemám žádné námitky.
- Umístění negace mění význam:
Nemohl jsem přijít, ...
...ráno se mi udělalo špatně.
...ráno se mi neudělalo dobře.
- V severní a jižní Itálii se prý jízdenka v MHD procvaknutím:
zneplatňuje nebo *učiní platnou* (in/validare).

- V angličtině musí být podmět vyjádřen $\Rightarrow$ nutno doplnit podle slovesa:

Četl knihu. = He read a book.

Spal jsem. = I slept.

- Rod českého zájmena musí odpovídat odkazovanému slovu:

He saw a book. *It was red.*

Viděl knihu. Byla černá.

He saw a pen. *It was red.*

Viděl pero. Bylo černé.

Idiomatická spojení

Kromě známého:

kick the bucket = natáhnout bačkory
a bone of contention = jablko sváru

jde i „obyčejná“ frázová slovesa:

run into = potkat
show up = přijít, ukázat se, stavit se
make up = vymyslet si
talk sb. into sth. = přemluvit někoho, aby ...

I lidé se překlad kazí...

Základem tohoto loga je Nebojsa, postava Alsasana
získaná Thomasem Fentimanem dvakrát
při profesionálních zkouškách Crufts Obedience Test.

I lidé se překlad kazí...

Základem tohoto loga je Nebojsa, postava Alsasana
získaná Thomase Fentimanem dvakrát
při profesionálních zkouškách Crufts Obedience Test.

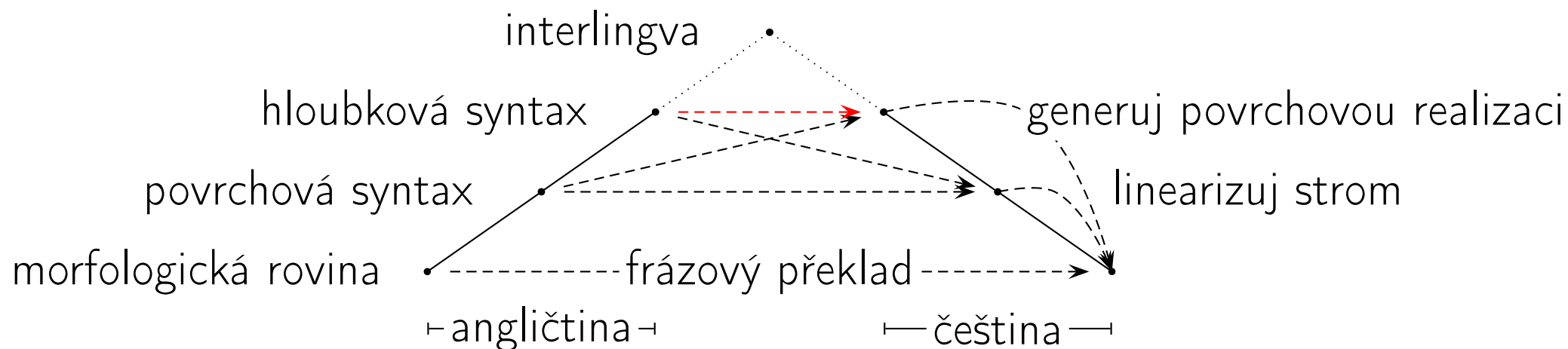
The Fentimans Logo is based on Fearless, Thomas Fentiman's
prize Alsatian, double winner of the Crufts Obedience Test.

I lidé se překlad kazí...

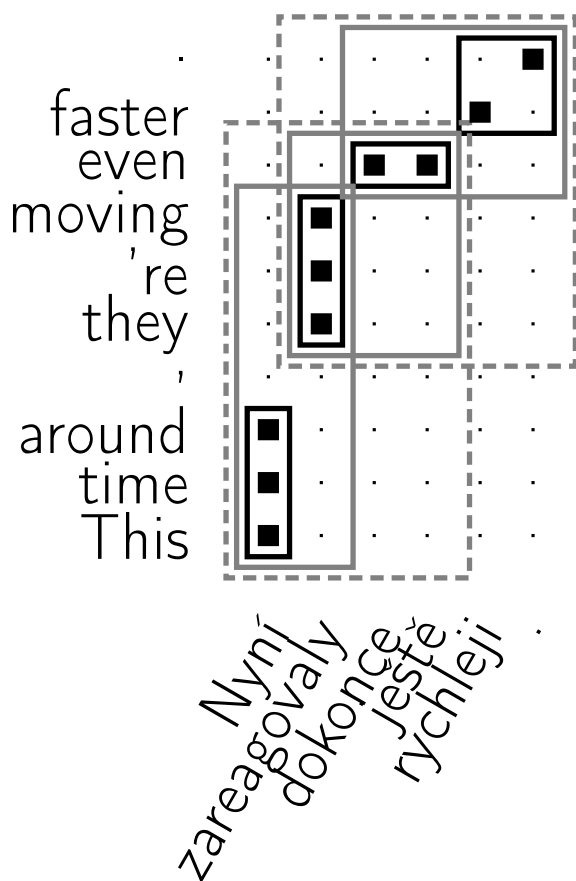
Základem tohoto loga je Nebojsa, postava Alsasana
získaná Thomase Fentimanem dvakrát
při profesionálních zkouškách Crufts Obedience Test.

The Fentimans Logo is a based on Fearless, Thomas Fentiman's
prize Alsatian, double winner of the Crufts Obedience Test.

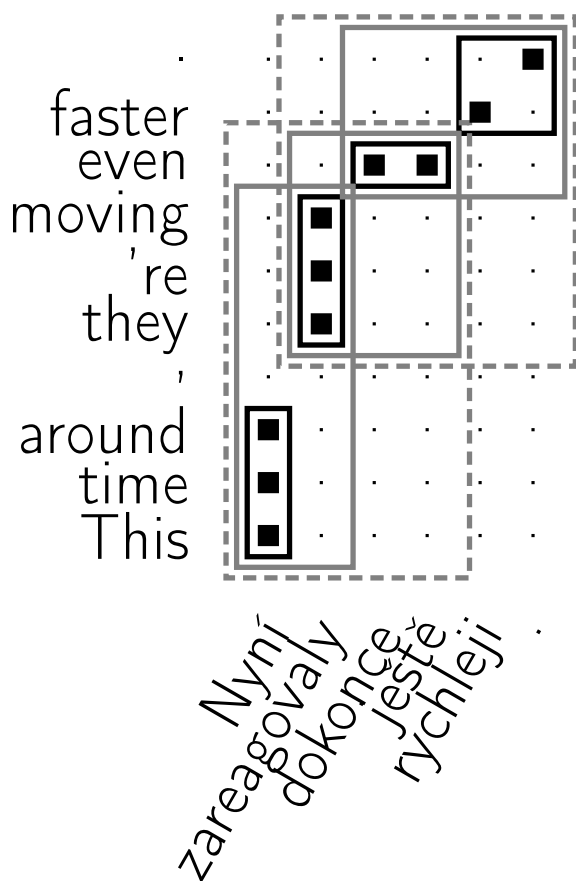
- Čím víc vstup rozeberu, tím snazší by měla být fáze transferu.
- Hypotetická interlingva zachycuje čistý význam.
- Statistické systémy se natrénují se "samy" podle ukázek.
- Pravidlové systémy ručně píší lingvisté-programátoři.

Trénovací data:

- paralelní korpus (česká věta = anglická věta)
- automatické zarovnání slov (české slovo ~ anglické slovo)

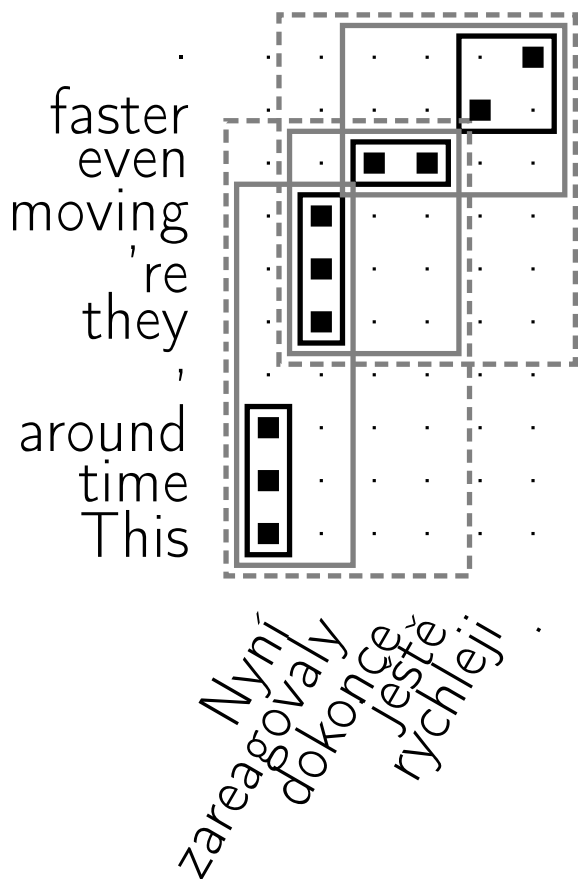
Frázový překlad

This time around = Nyní
they 're moving = zareagovaly
even = dokonce ještě
... = ...
This time around, they 're moving = Nyní zareagovaly
even faster = dokonce ještě rychleji
... = ...

Trénovací data:

- paralelní korpus (česká věta = anglická věta)
- automatické zarovnání slov (české slovo ~ anglické slovo)

This time around = Nyní
they 're moving = zareagovaly
even = dokonce ještě
... = ...

This time around, they 're moving = Nyní zareagovaly
even faster = dokonce ještě rychleji
... = ...

Trénovací data:

- paralelní korpus (česká věta = anglická věta)
- automatické zarovnání slov (české slovo ~ anglické slovo)

Při samotném překladu hledáme:

- takovou segmentaci vstupní věty na úseky („fráze“)
- a takové překlady frází
aby byl výstup co nejpravděpodobnější.

Můj aktuální model na letošní soutěž:

- vychází z paralelního korpusu CzEng 1.0:
  - 15 milionů paralelních vět,
  - 200/230 milionů českých/anglických slov,
  - cca 3 měsíce čištění.
- slovní zarovnání běželo 52 hodin (2 vlákna) a zabralo 24 GB RAM,
- extrakce frází trvala 15 hodin,
- překladový model:
  - 8 GB tabulka frází,
  - 3 GB tabulka slovosledných změn,
  - 3 GB jazykové modely,
  - ladění vah trvalo 3 hodiny (15 vláken).

(Ne)výhody frázového přístupu

- ⊕ Není třeba žádná znalost jazyka, stačí paralelní data.
- ⊕ Dokáže zachytit i idiomatická spojení, jsou-li v datech.
- ⊖ Nectí gramatiku, snadno sestaví slovní salát.
- ⊖ Neumí nové tvary slov, a to ani známých.

Natáhnout bačkory.

Kick the bucket.

(Ne)výhody frázového přístupu

- ⊕ Není třeba žádná znalost jazyka, stačí paralelní data.
- ⊕ Dokáže zachytit i idiomatická spojení, jsou-li v datech.
- ⊖ Nectí gramatiku, snadno sestaví slovní salát.
- ⊖ Neumí nové tvary slov, a to ani známých.

Natáhnout bačkory.

Kick the bucket.

Proč musel natáhnout bačkory?

Why did he kick the bucket?

(Ne)výhody frázového přístupu

- ⊕ Není třeba žádná znalost jazyka, stačí paralelní data.
- ⊕ Dokáže zachytit i idiomatická spojení, jsou-li v datech.
- ⊖ Nectí gramatiku, snadno sestaví slovní salát.
- ⊖ Neumí nové tvary slov, a to ani známých.

Natáhnout bačkory.

Kick the bucket.

Proč musel natáhnout bačkory?

Why did he kick the bucket?

Proč natáhl bačkory?

Why stretched slippers?

(Ne)výhody frázového přístupu

- ⊕ Není třeba žádná znalost jazyka, stačí paralelní data.
- ⊕ Dokáže zachytit i idiomatická spojení, jsou-li v datech.
- ⊖ Nectí gramatiku, snadno sestaví slovní salát.
- ⊖ Neumí nové tvary slov, a to ani známých.

Natáhnout bačkory.

Kick the bucket.

Proč musel natáhnout bačkory?

Why did he kick the bucket?

Proč natáhl bačkory?

Why stretched slippers?

Proč musel natáhnout bačkory Karel?

Why did he kick the bucket Charles?

(Ne)výhody frázového přístupu

- ⊕ Není třeba žádná znalost jazyka, stačí paralelní data.
- ⊕ Dokáže zachytit i idiomatická spojení, jsou-li v datech.
- ⊖ Nectí gramatiku, snadno sestaví slovní salát.
- ⊖ Neumí nové tvary slov, a to ani známých.

Natáhnout bačkory.

Kick the bucket.

Proč musel natáhnout bačkory?

Why did he kick the bucket?

Proč natáhl bačkory?

Why stretched slippers?

Proč musel natáhnout bačkory Karel?

Why did he kick the bucket Charles?

John se snažil natáhnout bačkory.

John tried to kick the bucket.

Fráze jsou pevné délky...

...nemusí jít o idiomy, abyste frázový překlad odhalili:

Jan s Marií se vzali.

John and Mary were married.

Fráze jsou pevné délky...

...nemusí jít o idiomy, abyste frázový překlad odhalili:

Jan s Marií se vzali.

John and Mary were married.

Jan s Marií se včera vzali.

John and Mary married yesterday.

Fráze jsou pevné délky...

...nemusí jít o idiomy, abyste frázový překlad odhalili:

Jan s Marií se vzali. John and Mary were married. ✓

Jan s Marií se včera vzali. John and Mary married yesterday. ✓

Jan s Marií se včera v kostele vzali.
John and Mary are married in church yesterday. ~

Fráze jsou pevné délky...

...nemusí jít o idiomy, abyste frázový překlad odhalili:

Jan s Marií se vzali. John and Mary were married. ✓

Jan s Marií se včera vzali. John and Mary married yesterday. ✓

Jan s Marií se včera v kostele vzali.

John and Mary are married in church yesterday. ~

Jan s Marií se včera v kostele svatého Ducha vzali.

John and Mary yesterday in the Church of the Holy Spirit took. ✗

Fráze jsou pevné délky...

...nemusí jít o idiomy, abyste frázový překlad odhalili:

Jan s Marií se vzali. John and Mary were married. ✓

Jan s Marií se včera vzali. John and Mary married yesterday. ✓

Jan s Marií se včera v kostele vzali.

John and Mary are married in church yesterday. ~

Jan s Marií se včera v kostele svatého Ducha vzali.

John and Mary yesterday in the Church of the Holy Spirit took. ✗

...zkusme tedy překlad dělat pořádně.

Formální popis češtiny

zákony

udělejte

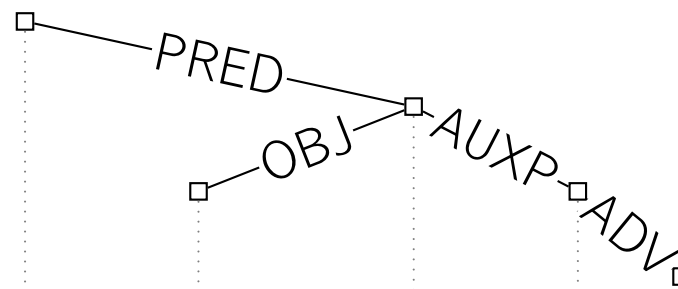
pro

lidi

Morfologická rovina:

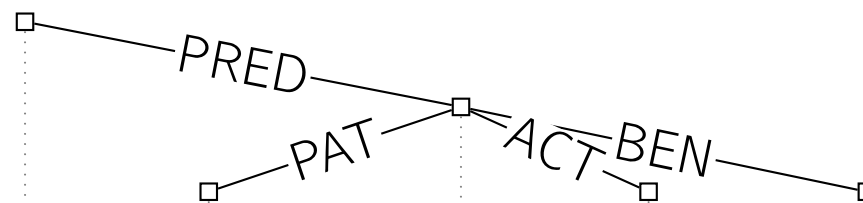
Slovo	Lema	Morfologická značka
zákony	zákon	NNIP1----A----
zákony	zákon	NNIP4----A----
zákony	zákon	NNIP5----A----
zákony	zákon	NNIP7----A----
udělejte	udělat	Vi-P---2--A----
udělejte	udělat	Vi-P---3--A---4
pro	pro-1	RR--4-----
lidi	člověk	NNMP1----A----
lidi	člověk	NNMP4----A----
lidi	člověk	NNMP5----A----

Analytická rovina (povrchová syntax):

#36 Zákony udělejte pro lidi

Tektogramatická rovina (hloubková syntax):

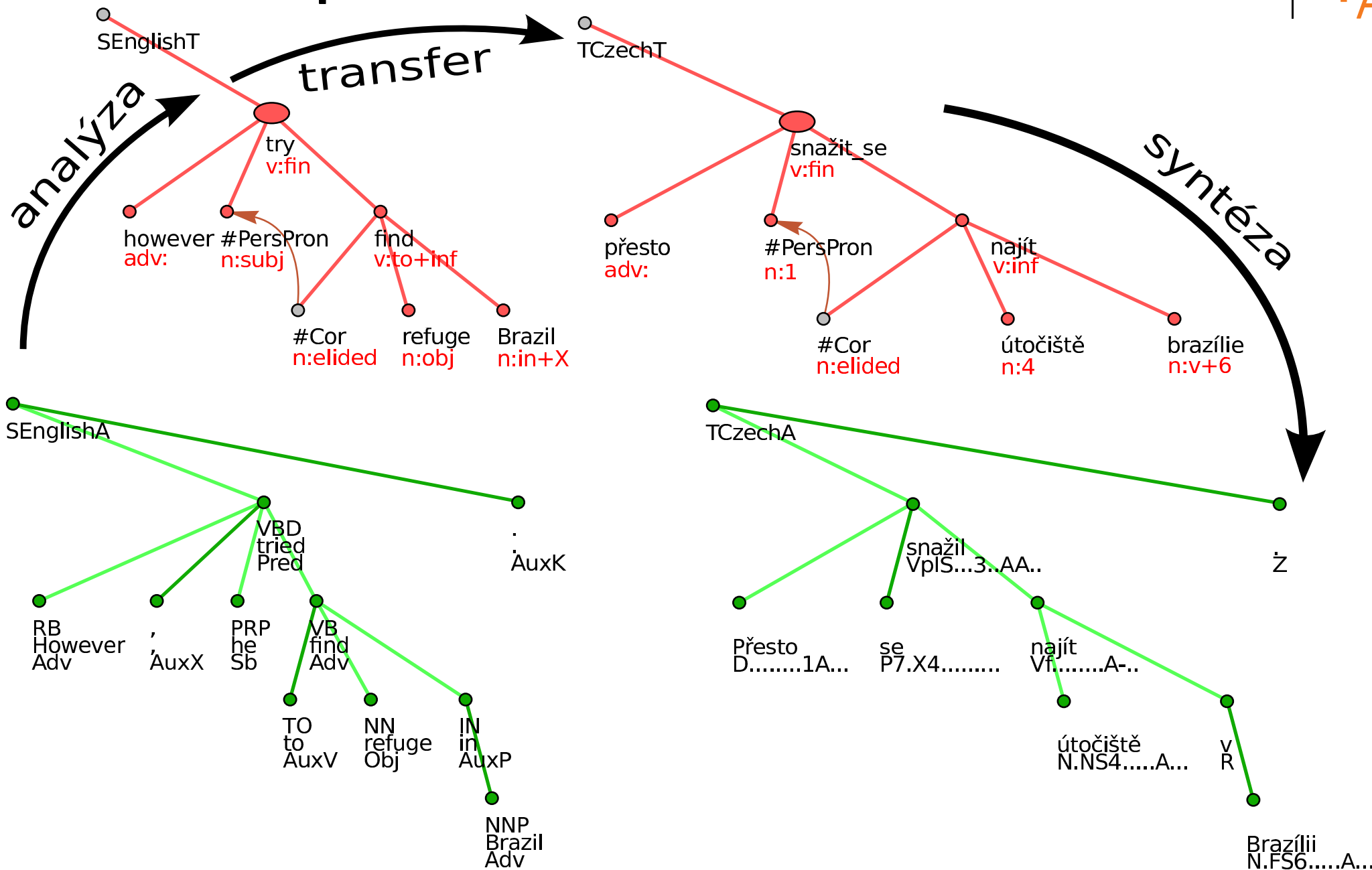

#36 zákon_{Pl} udělat_{imp} Vy člověk_{Pl,pro}

Morfologická rovina:

Slovo	Lema	Morfologická značka
zákony	zákon	NNIP1----A----
zákony	zákon	NNIP4----A----
zákony	zákon	NNIP5----A----
zákony	zákon	NNIP7----A----
udělejte	udělat	Vi-P---2--A----
udělejte	udělat	Vi-P---3--A---4
pro	pro-1	RR--4-----
lidi	člověk	NNMP1----A----
lidi	člověk	NNMP4----A----
lidi	člověk	NNMP5----A----

Překlad přes hloubkovou rovinu

Frázový vs. syntaktický v praxi

Stell dir das vor.

Google Imagine that.

Systran Imagine.

Frázový vs. syntaktický v praxi

Stell dir das vor.

Google Imagine that.

Systran Imagine.

Stell dir ein Haus vor.

Google Imagine a house before.

Systran Imagine a house.

Frázový vs. syntaktický v praxi

Stell dir das vor.

Google Imagine that.

Systran Imagine.

Stell dir ein Haus vor.

Google Imagine a house before.

Systran Imagine a house.

Stell dir ein kleines Haus vor.

Google Imagine a small house in front.

Systran Imagine a small house.

Frázový vs. syntaktický v praxi

Stell dir das vor.

Google Imagine that.

Systran Imagine.

Stell dir ein Haus vor.

Google Imagine a house before.

Systran Imagine a house.

Stell dir ein kleines Haus vor.

Google Imagine a small house in front.

Systran Imagine a small house.

Stell dir ein kleines Haus mit vierzehn Fenster vor.

Google Imagine a small house with fourteen windows in front.

Systran Imagine a small house with fourteen windows.

Jak nachytat syntaktický překlad |

- Stačí „pumpovat“ gramatické jevy, ne jen slova.

Stell dir ein Haus vor.

⇒ Imagine a house.

Jak nachytat syntaktický překlad |

- Stačí „pumpovat“ gramatické jevy, ne jen slova.

Stell dir ein Haus vor.

⇒ Imagine a house.

Stell dir ein Haus, das einen Garten hat, vor.

⇒ Imagine a house, which has a garden.

Jak nachytat syntaktický překlad |

- Stačí „pumpovat“ gramatické jevy, ne jen slova.

Stell dir ein Haus vor.

⇒ Imagine a house.

Stell dir ein Haus, das einen Garten hat, vor.

⇒ Imagine a house, which has a garden.

Stell dir ein Haus, das einen Garten, der berühmt ist, hat, vor.

⇒ Place to you a house, which a garden, which has is famous, forwards.

Jak nachytat syntaktický překlad |

- Stačí „pumpovat“ gramatické jevy, ne jen slova.

Stell dir ein Haus vor.

⇒ Imagine a house. ✓

Stell dir ein Haus, das einen Garten hat, vor.

⇒ Imagine a house, which has a garden. ✓

Stell dir ein Haus, das einen Garten, der berühmt ist, hat, vor.

⇒ Place to you a house, which a garden, which has is famous, forwards. ✗

- Ale také stačí negramatický vstup.

Stell dir ein Haus, das Garten hat, vor.

⇒ Place to you a house, the garden intends. ✗

Pro danou větu:

- Je těžké správně rozebrat („strojově pochopit“) vstup.
- Je těžké získat překladový slovník, který by obsahoval všechno, co věta potřebuje.
- Možností je příliš mnoho (varianty slov, slovních tvarů, pořadí slov).
⇒ Nutno studovat jen ty nadějně.
- Je těžké poznat lepší možnosti.
(I lidé se neshodnou v tom, jak něco přeložit.)

Frázový vs. syntaktický překlad

Frázový překlad volí primitivní řešení:

- Větu nerozebírá, jen opisuje známé podposloupnosti slov.
- Spoléhá na dostatek dat. V základní variantě neumí ani skloňovat, pokud tvar neviděl.
- Často produkuje negramatické věty, rád zahodí negaci.

Syntaktický překlad:

- Garantuje existenci větného rozboru výstupu $\Rightarrow$ naděje gramatičnosti.
- Naráží na chyby v kaskádě nástrojů (morf.+synt. analýza).
- Naráží na „negramatický“ vstup (cokoli, co v trénovacích stromech nebylo).

$\Rightarrow$ Zatím funguje lépe frázový překlad.

$\Rightarrow$ Syntaktický překlad má ale potenciál řešit těžší problémy.

Který přístup vítězí? Nevíme.

Angličtina → čeština

ÚFAL

Komerční

	FRÁZOVÝ	HLOUBKOVÝ	GOOGLE	PC TRANS.

Oficiální WMT10: Seřadte hypotézy od nejlepší po nejhorší. Shody povoleny.

> ostatní	45.0	44.1	49.1	49.4
>= ostatní	65.6	60.1	70.4	62.1

Neoficiální WMT10: Člověk zkusil výstup MT opravit bez znalosti originálu.

Je to dobrý překlad? (%)	40	34	55	43

Neoficiální: MT přeložil krátký text. Dokážete správně zodpovědět kontrolní otázky?

% správných odpovědí	73.6	80.6	78.7	80.2

- Pravidelné soutěže (<http://www.statmt.org/wmt12/>).

Quotes on Statistical MT

Warren Weaver (1949):

I have a text in front of me which is written in Russian but I am going to pretend that it is really written in English and that it has been coded in some strange symbols. All I need to do is strip off the code in order to retrieve the information contained in the text.

Noam Chomsky (1969):

...the notion “probability of a sentence” is an entirely useless one, under any known interpretation of this term.

Frederick Jelinek (80's; IBM; later JHU and sometimes ÚFAL)

Every time I fire a linguist, the accuracy goes up.

Hermann Ney (RWTH Aachen University):

MT = Linguistic **M**odelling + Statistical Decision **T**heory

The Statistical Approach

(Statistical = Information-theoretic.)

- Specify a probabilistic model.
  - = How is the probability mass distributed among possible outputs given observed inputs.
- Specify the training criterion and procedure.
  - = How to learn free parameters from training data.

Notice:

- Linguistics helpful when designing the models:
  - How to divide input into smaller units.
  - Which bits of observations are more informative.

Given a source (foreign) language sentence $f_1^J = f_1 \dots f_j \dots f_J$,
Produce a target language (English) sentence $e_1^I = e_1 \dots e_j \dots e_I$.

Among all possible target language sentences, choose the sentence with the highest probability:

$$\hat{e}_1^I = \operatorname{argmax}_{I, e_1^I} p(e_1^I | f_1^J) \quad (1)$$

We stick to the e_1^I, f_1^J notation despite translating from English to Czech.

Brute-Force MT

Translate only sentences listed in a “translation memory” (TM):

Good morning. = Dobré ráno.
How are you? = Jak se máš?
How are you? = Jak se máte?

$$p(e_1^I | f_1^J) = \begin{cases} 1 & \text{if } e_1^I = f_1^J \text{ seen in the TM} \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases} \quad (2)$$

- Not a probability. There may be f_1^J , s.t. $\sum_{e_1^I} p(e_1^I | f_1^J) > 1$.

⇒ Have to normalize, use $\frac{\text{count}(e_1^I, f_1^J)}{\text{count}(f_1^J)}$ instead of 1.

- Not “smooth”, no generalization:

Good morning. ⇒ Dobré ráno.
Good evening. ⇒ ∅

Bayes' Law

Bayes' law for conditional probabilities: $p(a|b) = \frac{p(b|a)p(a)}{p(b)}$

So in our case:

$$\hat{e}_1^I = \operatorname{argmax}_{I, e_1^I} p(e_1^I | f_1^J)$$

Apply Bayes' law

$$= \operatorname{argmax}_{I, e_1^I} \frac{p(f_1^J | e_1^I) p(e_1^I)}{p(f_1^J)}$$

$p(f_1^J)$ constant
 $\Rightarrow$ irrelevant in maximization

$$= \operatorname{argmax}_{I, e_1^I} p(f_1^J | e_1^I) p(e_1^I)$$

Also called “Noisy Channel” model.

$$\hat{e}_1^I = \operatorname{argmax}_{I, e_1^I} p(f_1^J | e_1^I) p(e_1^I) \quad (3)$$

Bayes' law divided the model into two components:

$p(f_1^J | e_1^I)$ Translation model ("reversed", $e_1^I \rightarrow f_1^J$)

...is it a likely translation?

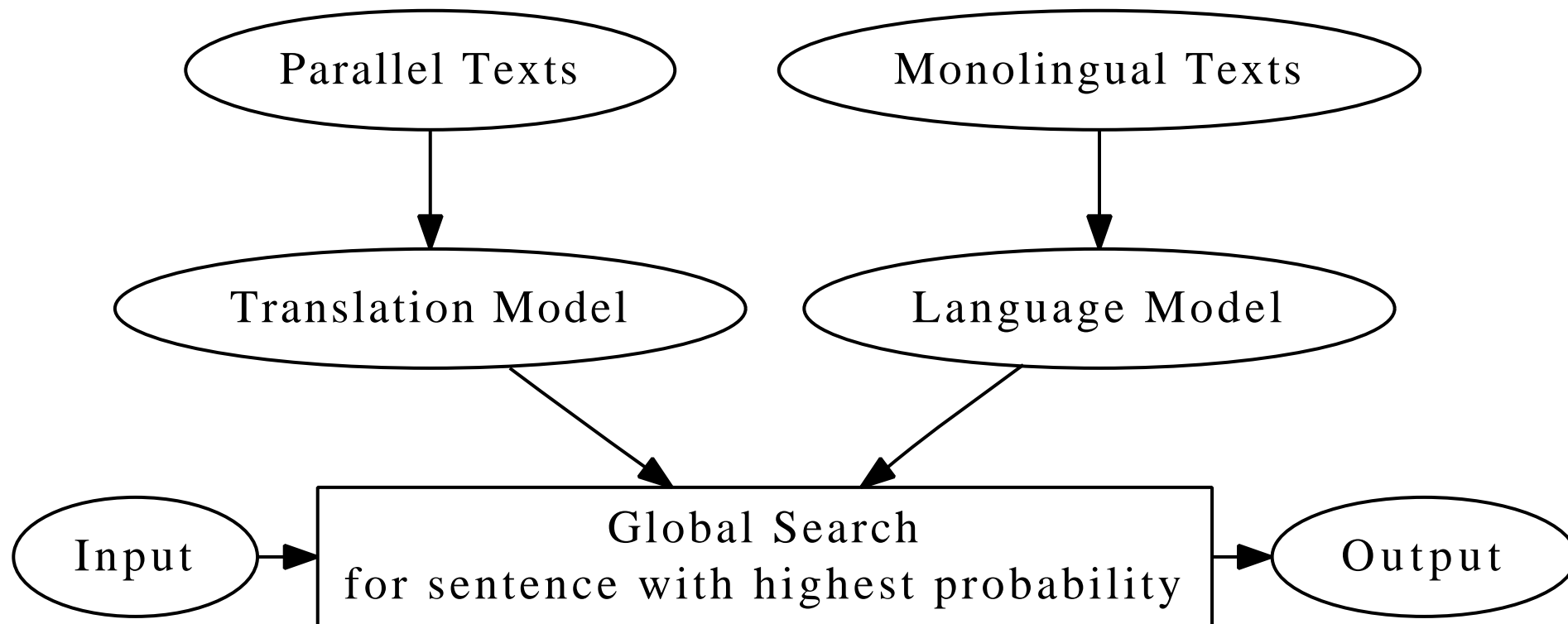
$p(e_1^I)$ Language model (LM)

...is the output a likely sentence of the target language?

- The components can be trained on different sources.

There are far more monolingual data $\Rightarrow$ language model more reliable.

Without Equations

Search Space of PBMT

... see the slides by Philipp Koehn and Barry Haddow.

Proč studovat na MFF a ÚFALu |

Můžete se naučit mj.:

- Modelovat, jak lidé (myslí a) pracují s textem, řečí, gesty, ...
- Rozdělit složité úlohy na částičky a přispět částičkami,
- Počítat, abyste nehledali jehly v horách sena (Pravděpodobnost a statistika),
- Navrhovat datové struktury, abyste zvládli terabajty dat,
Text na českém webu ~ 1.5 TB, jeden experiment s frázovým překladem 1-2 GB ale třeba i 10 GB.
- Programovat, abyste zvládli stovky počítačů najednou,
  - Unix/Linux je naprosto nutný, Sítě a Internet velmi užitečné.
  - ÚFAL sám má >200 CPU, počítače s 32 GB RAM a jeden s 0.5 TB RAM.
- Soutěžit na mezinárodní úrovni v překládání, analýzách, generování, ...

- Dva přístupy ke strojovému překladu.
- Obtížnost překladu jako taková.
  - Problematické vstupy pro frázový i syntaktický překlad.
- Frázový překlad podrobně:
  - Věty a jejich pravděpodobnost.
  - Bayesův vzorec.
  - Prohledávání prostoru hypotéz.

... na Matfyzu si sáhnete na nejžhavější novinky hardwarové i softwarové.

<http://ufal.mff.cuni.cz/>

→ Research → Prague Dependency Treebank 2.0

Ukázková data: <http://ufal.mff.cuni.cz/pdt2.0/visual-data/sample/index.htm>

→ Video Recordings

→ Tools (→ překladový systém Moses)

Další ukázky frázového překladu:

<http://demo.statmt.org/>

<http://tool.statmt.org/>

Summary of Language Models

- $p(e_1^I)$ should report how “good” sentence e_1^I is.
- We surely want $p(\text{The the the.}) < p(\text{Hello.})$
- How about $p(\text{The cat was black.}) < p(\text{Hello.})$?

...We don't really care in MT. We hope to compare synonymic sentences.

LM is usually a 3-gram language model:

$$p(\text{The cat was black.}) = \frac{p(\text{The}|\text{The}) \cdot p(\text{cat}|\text{The}) \cdot p(\text{was}|\text{The cat}) \cdot p(\text{black}|\text{cat was}) \cdot p(\text{.}|\text{was black}) \cdot p(\text{.})}{p(\text{.})}$$

Formally, with $n = 3$:

$$p_{\text{LM}}(e_1^I) = \prod_{i=1}^I p(e_i | e_{i-n+1}^{i-1}) \quad (4)$$